

**ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA**  
**úsek inšpekčnej činnosti**  
 Staré grunty 52, 841 04 Bratislava

**Správa o stave odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách  
 v materských školách v školskom roku 2016/2017 v SR**

Následné inšpekcie (NI) boli vykonané v **76** materských školách (MŠ), z toho bolo **60** po *komplexnej* (KI), **6** po *tematickej* (TI), **1** po *informatívnej* (II) a **9** po *následnej* inšpekcii (NI) vrátane **4** po *opakovanej NI*. S vyučovacím jazykom slovenským bolo **67**, s vyučovacím jazykom maďarským **6** škôl, s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským boli **2** školy a **1** škola bola s vyučovacím jazykom ukrajinským. Kontrolovaných bolo **63** štátnych, **10** súkromných a **3** cirkevné školy.

Vzhľadom na závažnosť inšpekčných zistení bolo na ich odstránenie uplatnených **647** opatrení, z toho **365** odporúčaní, **114** opatrení uložených Štátnou školskou inšpekciou (ŠŠI) a **168** opatrení prijali riaditelia kontrolovaných škôl. Uplatnené opatrenia (tabuľka č. 1) smerovali najmä k skvalitneniu pedagogického riadenia, podmienok výchovy a vzdelávania a tým zefektívneniu výučby učiteľov. Správy<sup>1</sup> o prijatých a o splnených opatreniach zaslali vedúci pedagogickí zamestnanci príslušným školským inšpekčným centráм v určenom termíne, zodpovedali zisteným nedostatkom s reálne prijatými konkrétnymi a kontrolovateľnými opatreniami.

Tabuľka č. 1 Uplatnené opatrenia

Spolu		647					
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté zo strany kontrolovaného subjektu		opatrenia uložené ŠŠI		
Počet	365		168		114		
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	
	285	78,51	153	96,84	96	91,43	
	neaktuálne		neaktuálne		neaktuálne		
	0		1	0,6	1	0,88	
	nedá sa hodnotiť		nedá sa hodnotiť		nedá sa hodnotiť		
	2	0,55	9	5,36	8	7,02	

*Neaktuálne*<sup>2</sup> boli **2** opatrenia, z toho 1 opatrenie prijaté kontrolovanou školou a 1 opatrenie uložené ŠŠI. *Nedá sa hodnotiť*<sup>3</sup> **19** opatrení, z toho 2 odporúčania, 9 opatrení prijatých kontrolovanou školou a 8 opatrení uložených ŠŠI.

<sup>1</sup> SMŠ, J. Kráľa 22, Zvolen (riaditeľ nezaslal správu o splnení uložených opatrení); ZŠ s MŠ, Alapiskola és Óvoda, Šárovce 426 (správa o prijatých opatreniach vrátená na prepracovanie)

<sup>2</sup> *neaktuálnosť* sa posudzuje v súvislosti so zmenou všeobecne záväzných právnych predpisov

<sup>3</sup> *nedá sa hodnotiť* sa posudzuje v súvislosti s aktuálnymi zmenami vzniknutými v kontrolovanej škole (odvolanie riaditeľa zriaďovateľom; neuskutočnenie krúžkov a výletov; absencia rozhodnutia regionálneho úradu verejného zdravotníctva o najvyššom počte detí vzhľadom na veľkosť triedy; nevzdelávanie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, s odkladom alebo dodatočným odkladom plnenia povinnej školskej dochádzky; organizačná zmena z celodennej na poldennú výchovu a vzdelávanie)

Uplatnené **odporúčania** smerovali k odstráneniu najčastejšie sa vyskytujúcich nedostatkov v/vo:

- **výchovno-vzdelávacej činnosti** (v nerešpektovaní dosiahnutej úrovne a rozvojového potenciálu detí včítane neprispôsobovania náročnosti činnosti a zadávania divergentných úloh,
- neuplatňovanie účinných výučbových stratégií vrátane nevyužívania poznatkov z pedagogického diagnostikovania detí a didaktických zásad, odporúčaných metodických postupov (grafomotorické, pohybové, komunikačné spôsobilosti detí včítane nadobúdania základov, ovládania používania spisovnej podoby štátneho i materinského jazyka)
- neposkytovanie priestoru deťom na sebahodnotenie a hodnotenie činností a činov iných
- neúčinného hodnotenia učiteľov a podpory sebareflexie, názorových, hodnotových a emocionálnych postojov detí

#### **riadení školy**

- nefunkčnosti činnosti poradných orgánov riaditeľa (hodnotiaca a vzdelávacia funkcia)
- slabej intenzity a účinnosti vnútroškolskej kontroly
- neakceptovania preventívnych výchovno-vzdelávacích programov
- neadekvátneho zabezpečenia krúžkovej činnosti
- neadekvátneho usporiadania denných činností vzhľadom na psychohygienické podmienky a výchovno-vzdelávacie potreby detí

#### **podmienkach výchovy a vzdelávania (V a V)**

- obmedzené spektrum učebných pomôcok, literatúry, hrových a záhradných atrakcií vrátane zákonom stanoveného nevyužívania príspevku určeného na V a V detí, ktoré mali jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky

**Uložené opatrenia ŠŠI a prijaté opatrenia** riaditeľmi sa týkali odstránenia nedostatkov v/vo:

#### **školskom vzdelávacom programe (ŠkVP)**

- vypracovať ŠkVP, dopracovať zákonom stanovené chýbajúce časti; zverejniť ŠkVP po prerokovaní v pedagogickej rade, v rade školy

#### **riadení školy**

- spracovať zákonom stanovené náležitosti školského poriadku a prerokovať ho v pedagogickej rade
- vypracovať právnymi predpismi stanovenú dokumentáciu
- venovať náležitú pozornosť procesu rozhodovania, prijímania detí a dodržiavania ich počtu v triedach
- zriadiť poradné orgány riaditeľa
- zabezpečiť predprimárne vzdelávanie príslušným počtom pravidelne sa striedajúcich učiteľov v triede
- akceptovať právnymi predpismi stanovený týždenný rozsah hodín priamej VVČ
- venovať náležitú pozornosť zabezpečeniu krúžkov a mimoškolských aktivít

#### **podmienkach výchovy a vzdelávania**

- nesplňania kvalifikačných predpokladov a osobitných požiadaviek na výkon pedagogickej činnosti v MŠ a na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca

#### **výchovno-vzdelávacej činnosti**

- neuskutočňovania V a V podľa ŠkVP

Štátna školská inšpekcia vzhľadom na závažnosť zistení **upozornila 24 zriaďovateľov**<sup>4</sup> na: uskutočňovanie V a V v rozpore so ŠkVP; absenciu a chýbajúce časti ŠkVP; absenciu niektorej dokumentácie; neurčenie ostatných podmienok prijímania detí do MŠ; nezriadenie pedagogickej rady; nevyhovujúcu a málo vyhovujúcu úroveň riadenia, predprimárneho vzdelávania, materiálno-technických podmienok; nezabezpečenie celodennej výchovy a vzdelávania zodpovedajúcim počtom učiteľov; neuskutočňovanie priamej VVČ riaditeľom školy; nespĺňanie požiadaviek na výkon pedagogickej činnosti v MŠ a na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca; vymenovanie riaditeľa školy do funkcie bez výberového konania; nezriadenie rady školy; nevydanie zriaďovacej listiny, na nesúlad alebo chýbajúce údaje v zriaďovacej listine; stav školského areálu ohrozujúci bezpečnosť a zdravie detí.

Zriaďovatelia, okrem 4<sup>5</sup>, zaslali ŠŠI spätnú väzbu o riešení problému, na ktorý boli upozornení. Jeden zriaďovateľ<sup>6</sup> riešil renováciu priestorov v rámci projektu a ďalší<sup>7</sup> obhajoval neudržiavanie optimálneho stavu ihriska zriadeného pre deti z marginalizovanej rómskej komunity jeho neustálym devastovaním. Piati zriaďovatelia<sup>8</sup> boli informovaní o skutočnosti, že riaditelia neodstránili závažné nedostatky, na ktoré boli ŠŠI upozornení. Opakovane bolo zaslané upozornenie 1 zriaďovateľovi<sup>9</sup>.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Zvolene (1) a v Prešove (3) bol informovaný o vzdelávaní vyššieho počtu detí ako umožňuje kapacita tried vzhľadom na ich veľkosť a o neschválení prevádzkového poriadku.

Súkromná škola (SMŠ)<sup>10</sup> bola upozornená na predloženie žiadosti ministerstvu školstva na vyradenie školy zo siete škôl a školských zariadení hlavným školským inšpektorom ak neodstráni zistené nedostatky v stanovenom termíne.

## Záver

Následné inšpekcie boli vykonané v **76** MŠ. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo uplatnených **647** opatrení. Správy o prijatých a o splnených opatreniach zodpovedali zisteným nedostatkom s reálne prijatými opatreniami, ktoré zaslali vedúci pedagogickí zamestnanci ŠŠI v určenom termíne.

**Akceptovanie 79 % odporúčaní a splnenie 94 % opatrení** pozitívne ovplyvnilo pedagogické riadenie vrátane rozhodovania, adresnej kontroly a uplatňovania základných funkcií poradných orgánov, rozšírenie spektra didaktických pomôcok a tým celkovo skvalitnenie vyučovania učiteľov. Vzťahová nadväznosť jednotlivých častí ŠkVP vytvárala predpoklad komplexného podporovania rozvoja kľúčových kompetencií detí. Napomohli k tomu aj jednoznačne nastavené a dodržiavané pravidlá v školskom poriadku a v inej

<sup>4</sup> Obec: Jastrabá; Nevoľné; Turnianska nová Ves; Pašková; Bara; Kunová Teplica; Žemberovce; Malé Vozokany; Lok; Pukanec; Tisinec; Hromoš; Raslavice; Záborské; Lúčka; Nemcovce; Medzany; Žipov; Mesto: Nitra; Žilina; MONTESSORI, o. z., I. Krasku 7, 96001 Zvolen; Mgr. Martina Fenclová, Leškova 3, Bratislava; Ing. Emil Blichá – ELBA; BabyPro, s. r. o.; ASAP FINANCE, s. r. o.

<sup>5</sup> Obec: Lok (fyzickou prehliadkou bolo zistené, že oplotená plocha detského ihriska a pieskovisko boli upravené); Tisinec; Raslavice; Medzany

<sup>6</sup> Obec: Pukanec

<sup>7</sup> Mesto: Nitra

<sup>8</sup> Obec: Krásny Brod (MŠ, Krásny Brod 75); Kapušany (ZŠ s MŠ, Hlavná 7, Kapušany); Hubošovce (MŠ, Hubošovce 56); Jana Štogerová Kežmarok (SMŠ, Kušníerska brána 3, Kežmarok); Proalegro, s. r. o., Humenné (SMŠ, Ul. 1. mája 14, Humenné)

<sup>9</sup> Obec: Tisinec

<sup>10</sup> SMŠ, J. Kráľa 22, Zvolen

dokumentácii rešpektujúce identitu školy, fyziologické a psychohygienické potreby, povinnosti a práva účastníkov V a V.

**Neakceptovaním 21% odporúčaní a nesplnením 6% prijatých a uložených opatrení** vedúci pedagogickí zamestnanci obmedzili učiteľom spätnú väzbu týkajúcu sa zistení z hospitačnej činnosti s dôrazom na stav a úroveň ich výučby a rozvíjania kľúčových kompetencií detí a rešpektovania ich osobitých potrieb pri výchove a vzdelávaní. V ojedinelých prípadoch slabé materiálno-technické vybavenie a ignorovanie metodických odporúčaní učiteľmi obmedzovalo deti v uplatňovaní získaných a vlastných skúseností. Dopad na predprimárne vzdelávanie malo aj nespĺňanie kvalifikačných predpokladov na výkon pedagogickej činnosti v MŠ a podmienok na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca.

## **Odporúčania a podnety**

### **Riaditeľom škôl**

- zintenzívniť kontrolnú činnosť, hodnotiacu a vzdelávaciu funkciu poradných orgánov riaditeľa s dopadom na skvalitnenie vyučovania učiteľov a úrovne rozvíjania kľúčových kompetencií detí

### **Zriad'ovateľom**

- rešpektovať kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti učiteľa v materskej škole a požiadavky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca